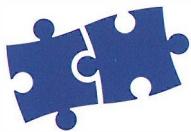

HR УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ – НАЙ-ВАЖНИЯТ ФАКТОР ЗА УСПЕХ

материал на Милена Узунова

28

специалност на фокус

Какво се изучава

- Основи на икономиката
- Бизнес и общество
- Бизнес комуникация
- Психология
- Управление на хора
- Управление на организации
- Организационно поведение
- Социология
- Лидерски умения
- Финанси

Управлението на човешките ресурси (на английски: Human Resource Management или накратко HR) е сфера, която се занимава с всичко, свързано с най-ценния ресурс на всяка една компания: нейния персонал. От неговия първоначален подбор, през индивидуалното му развитие и обучение до мотивацията на служителите и принципите на възнаграждение: всичко това е основен фокус на специалистите в областта. Обучението по човешки ресурси предоставя стабилна основа от познания, необходими за успешната работа в сферата на управлението на хората. Често програмите в областта обединяват разнообразни дисциплини в областта на бизнеса, икономиката и психологията. Запознаването и прилагането на различни стилове на управление, както и условията за ползотворна и хармонична комуникация са централни теми в този модул.

Възможности за кариера в сферата на човешките ресурси включват работа във всяка една по-голяма организация от всякакъв тип индустрия

8 ПРИЧИНИ ДА УЧА HR

1. Разнообразни модули – обучението по човешки ресурси обхваща различни дисциплини, повечето от които са част от бизнеса и мениджмънта, но голяма част от тях са свързани и с психология и социология.

5. Възможности за развитие – уменията за подбор, обучение и мотивация на хората в работната среда дават възможност за следващо развитие в мениджърската стълбица.

2. Развитие навсякъде по света – знанията и уменията, придобити в тази дисциплина, дават възможност за кариера както в България, така и в Европа и по света.

6. Удовлетворение от работата – работата с хора може да бъде истинско предизвикателство, но може и да носи огромно удовлетворение, тъй като успешните HR мениджъри са отговорни за нивото на мотивацията и цялостното отношение на персонала към работата.

3. Широко поле на изява – възможности за кариера в сферата на човешките ресурси, включват работа във всяка една по-голяма организация от всякакъв тип индустрия и занимаваща се с всякаква дейност, както и много на брой специализирани в подбора и обучението на кадри компании.

7. Мрежа от контакти – професионалистите в сферата на човешките ресурси се срещат с изключително голям брой различни хора. Уменията за комуникация с различни хора и създаването на контакти във всякакви области са ценни преимущества.

4. Сигурност – въпреки силното развитие на технологиите до опадането на човешкия персонал има още много време. Дотогава ролята на HR мениджъра ще бъде важна и необходима в почти всяка бизнес среда.

8. Добре платена професия – работата в сферата на човешките ресурси често е на мениджърско ниво и е добре платена както в България, така и в чужбина.

Обучение по HR в чуждина

Специалността в чуждина се предлага в бизнес училищата и бизнес факултетите на университетите. Често тя е част от по-обширна програма по бизнес, икономика или мениджмънт, но съществуват и конкретни специалности само по Human Resource Management. Нашият съвет е да се ориентирате към добрите бизнес училища в САЩ, Англия, Франция, Германия, Испания, помислете и за MBA диплома с профил HR. Чуждестранните университети могат да ви залеят с предложени за краткосрочни, гъвгогишни програми, бакалавърски, магистърски и MBA дипломи, всичко това под формата на full time, part time и дистанционно обучение. Дипломата от престижен университет със сигурност ще ви даде конкурентно предимство на пазара на труда. Ето и кои са най-добрите университети за мениджмънт според последното издание на световната класация QS World University Ranking:

Top 10 университета в Европа:

Място в Европа	Място в света	Университет	Държава
1.	2.	London Business School	Великобритания
2.	3.	INSEAD	Франция
3.	7.	University of Oxford	Великобритания
4.	8.	University of Cambridge	Великобритания
5.	9.	London School of Economics and Political Science (LSE)	Великобритания
6.	11.	Bocconi University	Италия
7.	12.	HEC Paris School of Management	Франция
8.	13.	Copenhagen Business School	Дания
9.	21.	ESADE Business School	Испания
10.	26.	University of Warwick	Великобритания

Източник: QS World University Rankings by Subject 2017

Обучението по човешки ресурси обхваща различни дисциплини, повечето от които са част от бизнеса и мениджмънта

Top 5 университета в САЩ:

Място в САЩ	Място в света	Университет
1.	1.	Harvard University
2.	4.	Massachusetts Institute of Technology (MIT)
3.	5.	University of Pennsylvania
4.	6.	Stanford University
5.	10.	University of California, Berkeley

Източник: QS World University Rankings by Subject 2017

Кандидатстване и такси

Програмите по HR не изискват нещо много по-различно от обичайните документи, а именно:

- Диплома за завършено средно образование или бакалавър;
- Сертификат за владеене на английски или друг чужд език;
- За университетите от САЩ: SAT и/или GRE/GMAT (за магистърски програми).

Трябва да имате предвид, че все пак се касае за икономика и бизнес, специализираните средни училища в тази сфера и добритите оценки по математика ще са във ваш плъсък. Задължителни изисквания при кандидатстването могат да дойдат от някои от най-престижните университети в света.

Таксите в бизнес специалностите в чужбина варираят и зависят от много фактори – като започнем от избраната държава, висшето училище и образователната степен. Стандартно очаквайте добри програми с по-ниски такси в Холандия, Германия, Испания. Университетите във Великобритания и САЩ са със сравнително по-високи такси, особено ако говорим за MBA програма, но затова пък там са и едни от най-престижните бизнес училища в света.

Обучение по човешки ресурси в България

У нас изборът за образование в сферата на човешките ресурси не е особено изобилен, но все пак съществуват възможности за получаване на бакалавърска и магистърска степен. Повечето университети акцентират върху различни магистърски програми по Човешки ресурси като продължаващо обучение след бакалавърски степени по икономически специалности. Изискванията за прием най-често са оценки от диплома от средно образование и нерядко – приемен изпит в самия университет.

Софийски университет

Стопанският факултет на университета предлага магистърска програма Бизнес администрация – развитие на човешките ресурси в три семестъра или пет семестъра според областта на бакалавърската диплома. Студенти с бакалавърска диплома по икономика или стопанско управление се обучават 3 години в редовна форма на обучение.

УНСС

Общоикономическият факултет обучава студенти по специалност Икономика на човешките ресурси до бакалавърска и магистърска степен с продължителност 6, 8, 9 или четири семестъра.

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Магистърска програма Управление на човешките ресурси в редовна форма на обучение от три семестъра и свободен прием.

Нов български университет

Университетът предлага магистърска програма Управление и развитие на човешките ресурси (на български или английски език). Обучението е 2+2 години с теоретична подготвка и практикум.

Кариерна реализация

Специалистите в сферата на човешките ресурси ще открият възможности за кариера в редица индустрии. Всяка една по-голяма организация в частния и държавния сектор разполага с отдел по Човешки ресурси. В него работят асистенти, консултанти и HR мениджъри, отговорни за дейности като: подбор на документи за свободни места в компанията, подбиране на кандидатите, отговарящи на изискванията за вакантната длъжност, организиране на обучения и програми за мотивация на персонала. Съществуват и множество консултантски фирми, специализирани в подбора на персонал и провеждането на бизнес обучения по лидерство и мениджънт, комуникационни и презентационни умения, работа в екип.

Преди нализането в частта с управлението на организационна култура, мотивацията, стратегии, развитието на хората и организацията, ще се наложи да преминете през по-обикновени задълженията като това да разпознавате ключови фактори в една автобиография, да се научите да пишете документи без грешки, да се научите да говорите с хората и други подобни дейности. Ако трябва да определим професионална градация и иерархия на компетенциите може да се каже, че като позиции се преминава през стажант, асистент човешки ресурси, специалист, старши специалист, мениджър в специализирана област напр. подбор, мениджър/директор човешки ресурси.